

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 1, Article Number: 1C0333

EDUCATION SCIENCES

Received: October 2010

Accepted: January 2011

Series : 1C

ISSN : 1308-7274

© 2010 www.newwsa.com

Muharrem Köklü

Nezaket Atmaca

Yıldız Technical University

koklu8@hotmail.com

Istanbul-Turkey

**YENİ EĞİTİM PROGRAMLARINA İLKÖĞRETİM OKULLARININ VE İLKÖĞRETİM OKULU
MÜDÜRLERİNİN HAZIRBULUNUŞLUK DÜZEYLERİ**

ÖZET

Bu araştırmanın genel amacı, İstanbul ilindeki ilköğretim okullarının ve ilköğretim okulları müdürlerinin, 2005-2006 öğretim yılında uygulanan 1, 2, 3, 4 ve 5.sınıflarda yeni eğitim programlarına hazır bulunuşluk düzeylerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Kullanılan anket formu 387 ilköğretim okulu müdürüne uygulanmıştır. Araştırmada, müdürlerin kişisel özelliklerini belirlemek için beş sorudan oluşan bir form; hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek için yirmialtı sorudan oluşan dördümlü dereceleme likert ölçeği kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler aritmetik ortalama, yüzde, standart sapma, "F Testi" (tek yönlü varyans analizi) ve "t-Testi" kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Program, Okul, Müdür, Hazırbulunuşluk

**THE LEVELS OF BEING PRESENT THE PRIMARY SCHOOLS AND HEADMASTERS OF THE
PRIMARY SCHOOLS FOR NEW EDUCATIONAL PROGRAMS**

ABSTRACT

The general intent this of investigation is determine the opinions about to be present levels to the new education programmes at 1,2,3,4, and 5.classes which was applied during 2005-2006 school years, of the primary schools' managers and primary schools at İstanbul's countries. At investigation the general search model is used. Used the questionnaire from was applied to 387 primary school's managers. At investigation, a from made up 5 questions for determine the personal properties of managers, is used quadripartite gradation the likert measure made up 26 questions for determine to be percent levels. The obtained datums from questionnaires were analyse be used the arithmetic average, the percentage, the standard deviation, 'F Test' (only directed the varyavs analysis) and ' t-Test'.

Keywords: Education, Program, School, Manager, Being Present

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Bir toplumun varlığını sürdürmesi ve gelişmesinde en önemli kaynağı amaçlarına uygun olarak yetiştirdiği insanlardır. İnsan kaynaklarının ülke çapında geliştirilmesi, faydalı hale getirilmesi, üretim ve tüketim etkinliklerinde bilinçlendirilmesi sağlanmadıkça kalkınma çabalarının başarılı olması beklenemez. Eğitim, insan ile yaşam arasında bir köprü olduğundan, toplumdaki değişme ve gelişme hızına paralel olarak, bireyin eğitilmesi ve yetiştirilmesi önem kazanır[1].

Eğitim ve öğretim sürecini değişime uyarlama, okulun eğitim öğretim sürecinin yapılan değişimler doğrultusunda tümüyle analiz edilmesi ve yeniden düzenlenmesi ile gerçekleşir. Bu da üç önemli alt sürecin etkili bir biçimde yerine getirilmesi ile başarılabilir. Bunlardan birisi okulun eğitim programının ve etkinliklerinin değişimle tutarlı bir biçimde hazırlanması ve eşgüdümlemesi; diğeri okulda yapılan etkinliklerin değişime uygun bir biçimde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin denetlenmesi ve bu konuda çalışanlara rehberlik yapılması; bir başkası ise öğrencilerin akademik, ruhsal ve sosyal ilerlemesinin değişimin ihtiyaçlarına uygun ölçme araçları ile sürekli olarak ölçülüp, değerlendirilmesini sağlayacak ölçme değerlendirme sisteminin kurulmasıdır [2].

Nitelikli bir eğitim, nitelikli eğitim programları yoluyla gerçekleştirilebilir. Çünkü eğitim programları, öğrencilere kazandırılacak hedef ve davranışlar ile bunların nasıl kazandırılacağına belirleyicisidir. Bir ülkenin, bir kurumun eğitim programlarına bakılarak bu programların uygulanması sonucunda ortaya çıkacak eğitim çıktıları konusunda yordamlar yapılabilir [3].

Kuşkusuz, bu durum, eğitim çıktılarının temel aracı olan eğitim programlarının sürekli değerlendirilmesini ve bu değerlendirme sonuçlarına, dayalı olarak geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Uygulanan programlar geliştirildikçe eğitimin de niteliğinin artması beklenir. Ancak, eğitim programları gelişigüzel geliştirilemez. Programları daha etkili duruma getirecek doğru kararların alınabilmesi, bu kararların dayanaklarının bilimsel çalışmalarla araştırılmasına ve uygulamaların değerlendirilmesine bağlıdır [4].

2. ÇALISMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırmanın temel amacı, 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulamaya konan 1, 2, 3, 4 ve 5. sınıflara yönelik yeni eğitim programlarına ilköğretim okullarının ve ilköğretim okulları müdürlerinin hazır bulunuşluk düzeylerine ilişkin müdür görüşlerini ortaya koymak ve müdür görüşlerinin, müdürlerin bazı kişisel değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır.

- Derslik dışı fiziksel alanların ve araç-gereçlerin yeni programlara göre hazırlanmasına ilişkin müdür görüşleri nelerdir, kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Yeni programlara yönelik yapılan hizmet içi eğitim etkinliklerine ilişkin müdür görüşleri nelerdir, kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerine ilişkin müdür görüşleri nelerdir, kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasına ilişkin müdür görüşleri nelerdir, kişisel

değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Elde edilen sonuçlar az ve orta düzeyde bulunmuştur

3. YÖNTEM (METHOD)

Çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır.

İstanbul İli'nin Avrupa bölümünde, Büyükşehir belediyesi sınırları dâhilindeki 19 ilçede görev yapan 724 resmi ilköğretim okulu müdürleri araştırmancının çalışma evrenini oluşturmuştur. On dokuz ilçeden okul sayısı en çok olan ilçelerden üç, orta olan ilçelerden dört, en az olan ilçelerden üç ilçe olmak üzere toplam on ilçede görev yapan 273 okul müdürü araştırmancının örneklemini oluşturmuştur.

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Hazırlanan anketin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış. Madde test analizi sonunda .40 ve üzeri değere sahip 26 soru ankette yer almıştır. İki bölümden oluşan anket formunun birinci bölümde müdürlerin kişisel özelliklerini belirlemeye yönelik 5 soru, ikinci bölüm ise yeni programlara hazır bulunuşluk düzeylerini ölçmeyi amaçlayan 26 soru yer almıştır. İlköğretim okulu müdürlerinin yeni programlara hazır bulunuşluk düzeylerini ölçmek üzere dördümlü dereceleme ölçeği seçilmiştir. Anket dört boyuttan oluşmuştur. Boyutların Cronbach Alpha katsayıları .52 ile .94 arasında olmuştur.

Verilerin çözümlenmesinde 1, 3, 5 ve 7. alt amaçlar için aritmetik ortalama kullanılmıştır. 2, 4, 6 ve 8. alt amaçlar için t-testi ve F testi (tek yönlü varyans analizi) kullanılmıştır. Düzey belirlemede; 1.00-1.75 "hiç", 1.76-2.50 "az", 2.51-3.25 "orta", 3.26-4.00 "çok" puan aralıkları ve sözcükleri kullanılmıştır. Elde edilecek veriler 0,05 manidarlık düzeyinde sınanmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR (FINDINGS AND COMMENT)

4.1. Birinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to First Sub-Aim)

273 okul müdürü derslik dışı fiziksel alanları ve araç-gereçleri "az" düzeyde ($\bar{X}=2,10$) hazırladıkları görüşündedirler. Müdürlerin derslik dışı fiziksel alanları ve araç-gereçleri yeni programlara göre az hazırlayabildiklerini söylemeleri, yeterli bir hazırlama değildir. Etkili bir uygulama için çok düzeyinde ($\bar{X}=3,26-4,00$ arası) hazırlamaları gerekirdi. Bu da okulların, derslik dışı fiziksel alanlar ve araç-gereç bakımından yeterince hazır olmadığı ve etkili bir uygulama için yeterli olmayacağı anlamına gelir.

4.2. İkinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Second Sub-Aim)

Araştırmancının ikinci alt amacı, "Derslik dışı fiziksel alanların ve araç-gereçlerin yeni programlara göre hazırlanmasına ilişkin müdür görüşleri kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresi temel alındığında anlamlı farklılık göstermekte midir?" şeklinde düzenlenmiştir.

4.2.1. Cinsiyet Değişkeni Temel Alındığında Derslik Dışı Fiziksel Alanların ve Araç-Gereçlerin Yeni Programlara Göre Hazırlanmasına İlişkin Bulgular (Based on the Sex Variable, Results in Respect to be Prepared Physical Areas and Equipments Out of Classroom According to the New Programs)

Cinsiyet değişkeni temel alındığında derslik dışı fiziksel alanların ve araç-gereçlerin yeni programlara göre hazırlanmasına ilişkin her iki grubun aritmetik ortalamaları "az" seçeneğinde olmasına karşın, erkek müdürler ($\bar{X}=2,19$) bayan müdürlere ($\bar{X}=1,77$) göre derslik dışı fiziksel

alanları ve araç-gereçleri yeni programlara daha çok hazırladıkları görüşündedirler.

4.2.2. Branş Değişkeni Temel Alındığında Derslik Dışı Fiziksel Alanların ve Araç-Gereçlerin Yeni Programlara Göre Hazırlanmasına İlişkin Bulgular (Based on Branch Variable, Results in Respect to be Prepared Physical Areas And Equipments out of Classroom According to the New Programs)

İkinci alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri branşa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Her iki grubun aritmetik ortalamaları "az" seçeneğinde olmasına karşın, sınıf öğretmenliğinden gelen müdürler ($\bar{X}=2,01$) branştan gelen müdürlere ($\bar{X}=2,31$) göre, derslik dışı fiziksel alanları ve araç-gereçleri yeni programlara daha az hazırladıkları görüşündedirler.

4.2.3. Eğitim Düzeyi, Toplam Hizmet Süresi, Yöneticilik Hizmet Süresi Değişkenleri Temel Alındığında Derslik Dışı Fiziksel Alanların ve Araç-Gereçlerin Yeni Programlara Göre Hazırlanmasına İlişkin Bulgular (Based on Variable of the Educational Level, the Total Time of Service, the Service Time Of Mastership, Results in Respect to be Prepared Physical Areas and Equipments out of Classroom According to the New Programs)

İkinci alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemekte, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 1. Toplam hizmet süresi değişkeni temel alındığında derslik dışı fiziksel alanların ve araç-gereçlerin yeni programlara göre hazırlanmasına ilişkin t-testi sonuçları

(Table 1. Based on variable of total time of service, t-test results in respect to be prepared physical areas and equipments out of classroom according to the new programs)

Toplam Hizmet Süresi		n	$\bar{X}$	S	sd	t	p
0-5 yıl	6-10 yıl	47	1,99	0,69	81	2,29	0,02(*)
	11-15 yıl	35	2,05	0,73	69	2,49	0,01(*)
	16 ve yukarısı	155	2,25	0,74	189	4,42	0,00(*)
6-10 yıl	0-5 yıl	36	1,66	0,59	81	2,29	0,02(*)
	11-15 yıl	35	2,05	0,73	80	0,38	0,98
	16 ve yukarısı	155	2,25	0,74	200	2,09	0,03(*)
11-15 yıl	0-5 yıl	36	1,66	0,59	69	2,49	0,01(*)
	6-10 yıl	47	1,99	0,69	80	0,38	0,98
	16 ve yukarısı	155	2,25	0,74	188	1,40	0,47
16 ve yukarısı	0-5 yıl	36	1,66	0,59	189	4,42	0,00(*)
	6-10 yıl	47	1,99	0,69	200	2,09	0,03(*)
	11-15 yıl	35	2,05	0,73	188	1,40	0,47

(*)p<.05

Tablo 1'de görüldüğü gibi, 0-5 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=1,66$), 6-10 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=1,99$), 11-15 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,05$) ve 16 yıl ve yukarısı toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,25$) göre derslik dışı fiziksel alanları ve araç-gereçleri yeni programlara göre daha az hazırladıkları görüşündedirler. 6-10 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=1,99$), 16 yıl ve yukarısı toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,25$) göre derslik dışı fiziksel alanları ve araç-gereçleri yeni programlara göre daha az hazırladıkları görüşündedirler.

Tablo 2. Yöneticilik hizmet süresi değişkeni temel alındığında derslik dışı fiziksel alanların ve araç-gereçlerin yeni programlara göre hazırlanmasına ilişkin t-testi sonuçları

(Table 2. Based on variable of service time of mastership, t-test results in respect to be prepared physical areas and equipments out of classroom according to the new programs)

Yöneticilik Hizmet Süresi	n	$\bar{X}$	S	sd	t	p	
0-5 yıl	6-10 yıl	67	2,16	0,77	165	3,02	0,02(*)
	11-15 yıl	42	2,37	0,72	140	4,43	0,00(*)
	16 ve yukarısı	64	2,27	0,77	162	4,00	0,00(*)
6-10 yıl	0-5 yıl	100	1,83	0,63	165	3,02	0,02(*)
	11-15 yıl	42	2,37	0,72	107	1,40	0,46
	16 ve yukarısı	64	2,27	0,77	129	0,83	0,80
11-15 yıl	0-5 yıl	100	1,83	0,63	140	4,43	0,00(*)
	6-10 yıl	67	2,16	0,77	107	1,40	0,46
	16 ve yukarısı	64	2,27	0,77	104	0,63	0,91
16 ve yukarısı	0-5 yıl	100	1,83	0,63	162	4,00	0,00(*)
	6-10 yıl	67	2,16	0,77	129	0,83	0,80
	11-15 yıl	42	2,37	0,72	104	0,63	0,91

(*) p<.05

Tablo 2’de görüldüğü gibi, 0-5 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=1,83$), 6 -10 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,16$), 11-15 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,37$) ve 16 yıl ve yukarısı yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,27$) göre derslik dışı fiziksel alanları ve araç-gereçleri yeni programlara daha az hazırladıkları görüşündedirler.

4.3. Üçüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Third Sub-Aim)

Okul müdürleri yeni programlara yönelik yapılan hizmet içi eğitim etkinliklerini “az” düzeyde ($\bar{X}=2,09$) gerçekleştirdikleri görüşündedirler. Müdürlerin yeni programlara yönelik yapılan hizmet içi eğitim etkinliklerine az alındıklarını söylemeleri, yeterli bir hazırlama değildir. Etkili bir uygulama için çok düzeyinde ($\bar{X}=3,26-4,00$ arası) alınması gerekirdi. Bu da müdürlerin yeni programlara yönelik yapılan hizmet içi eğitim etkinliklerini yeterli görmedikleri anlamına gelir.

4.4. Dördüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Fourth Sub-Aim)

Araştırmanın dördüncü alt amacı, “Yeni programlara yönelik yapılan hizmet içi eğitim etkinliklerine ilişkin müdür görüşleri kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” şeklinde düzenlenmiştir.

4.4.1. Branş Değişkeni Temel Alındığında Yeni Programlara Yönelik Yapılan Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine İlişkin Bulgular (Based on Branch Variable, Results in Respect of Inservice Educational Activities Committed According to the New Programs)

Dördüncü alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri branşa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Her iki grubun aritmetik ortalamaları “az” seçeneğinde olmasına karşın, sınıf öğretmenliğinden gelen müdürler ($\bar{X}=2,19$), branştan gelen müdürlere ($\bar{X}=1,89$) göre daha çok hizmet içi eğitim etkinliklerine katıldıkları görüşündedirler.

4.4.2. Eğitim Düzeyi, Toplam Hizmet Süresi ve Yöneticilik Hizmet Süresi Değişkenleri Temel Alındığında Yeni Programlara Yönelik Yapılan Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine İlişkin Bulgular (Based on Variable of the Educational Level, the Total Time of Service, the Service Time of Mastership, Results in Respect of Inservice Educational Activities Committed According to the New Programs)

Dördüncü alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri eğitim düzeyi ve yöneticilik hizmet süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermemekte; toplam hizmet süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 3. Toplam hizmet süresi değişkeni temel alındığında yeni programlara yönelik yapılan hizmetiçi eğitim etkinliklerine ilişkin t-testi sonuçları
(Table 3. Based on variable of total time of service, t-test results in respect of inservice educational activities committed according to the new programs)

Toplam Hizmet Süresi		n	$\bar{X}$	S	sd	t	p
0-5 yıl	6-10 yıl	47	2,36	0,74	81	1,87	0,02(*)
	11-15 yıl	35	2,22	0,76	69	0,97	0,24
	16 ve yukarısı	155	2,00	0,79	189	0,20	0,75
6-10 yıl	0-5 yıl	36	2,03	0,86	81	1,87	0,02(*)
	11-15 yıl	35	2,22	0,76	80	0,85	0,85
	16 ve yukarısı	155	2,00	0,79	200	2,76	0,02(*)
11-15 yıl	0-5 yıl	36	2,03	0,86	69	0,97	0,24
	6-10 yıl	47	2,36	0,74	80	0,85	0,85
	16 ve yukarısı	155	2,00	0,79	188	1,47	0,46
16 ve yukarısı	0-5 yıl	36	2,03	0,86	189	0,20	0,75
	6-10 yıl	47	2,36	0,74	200	2,76	0,02(*)
	11-15 yıl	35	2,22	0,76	188	1,47	0,46

(*) p<.05

Tablo 3’de görüldüğü gibi, 0-5 ($\bar{X}=2,03$) ile 16 yıl ve yukarısı ($\bar{X}=2,00$) müdürler, 6-10 yıllıklara göre ($\bar{X}=2,36$) daha az hizmet içi eğitim etkinliklerine alındıkları görüşündedirler.

4.5. Beşinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Fifth Sub-Aim)

Okul müdürleri yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerini “orta” düzeyde ($\bar{X}=2,64$) gerçekleştirdikleri görüşündedirler. Bütün maddelerde müdürlerin çoğu az ve orta düzeyde etkinlikte bulduklarını söylemektedirler. Yani, müdürler okul içi ve dışı insan kaynaklarını yeterince bilgilendirmemişlerdir. Yeni programlarla getirilen değişikliklerin etkili olabilmesi için insan kaynaklarının bilgilendirilmesi ve yetiştirilmesi en az program değişikliği kadar önemlidir. Bunun sonucu olarak denilebilir ki, başarının sağlanamayacağı için başında bellidir. Etkili bir uygulama için insan kaynaklarının “çok” düzeyinde ($\bar{X}=3,26-4,00$ arası) bilgilendirilmeleri gerekirdi. Bu da müdürlerin yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinlikleri yeterince gerçekleştirmedikleri anlamına gelir.

4.6. Altıncı Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Sixth Sub-Aim)

Araştırmanın altıncı alt amacı, “Yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinlikleri ile ilgili müdür görüşleri kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam

hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?" şeklinde düzenlenmiştir.

4.6.1. Cinsiyet Değişkeni Temel Alındığında Yeni Programlarla İlgili Olarak Okul İçi ve Dışı İnsan Kaynaklarını Bilgilendirme Etkinliklerine İlişkin Bulgular (Based on Sex Variable, Results in Respect of the Activities for Inform the Human Resources in-and-out School Related the New Programs)

Altıncı alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir. Her iki grubun aritmetik ortalamaları "orta" seçeneğinde olmasına karşın, erkek okul müdürleri bayan okul müdürlerine göre yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerini daha çok gerçekleştirdikleri görüşündedirler.

4.6.2. Eğitim Düzeyi, Toplam Hizmet Süresi, Yöneticilik Hizmet Süresi Değişkenleri Temel Alındığında Yeni Programlarla İlgili Olarak Okul İçi ve Dışı İnsan Kaynaklarını Bilgilendirme Etkinliklerine İlişkin Bulgular (Based on Variable of the Educational Level, the Total Time of Service, the Service Time of Mastership, Results in Respect of the Activities For Inform the Human Resources in-and-out School Related the New Programs)

Altıncı alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemekte, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 4. Toplam hizmet süresi değişkeni temel alındığında yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerine ilişkin t-testi sonuçları

(Table 4. Based on variable of total time of service, t-test results in respect of the activities for inform the human resources in-and-out school related the new programs)

Toplam Hizmet Süresi		n	$\bar{X}$	S	sd	t	p
0-5 yıl	6-10 yıl	47	2,65	0,64	81	2,28	0,01(*)
	11-15 yıl	35	2,72	0,62	69	2,72	0,04(*)
	16 ve yukarısı	155	2,82	0,63	189	4,24	0,00(*)
6-10 yıl	0-5 yıl	36	2,34	0,58	81	2,28	0,01(*)
	11-15 yıl	35	2,72	0,62	80	0,54	0,95
	16 ve yukarısı	155	2,82	0,63	200	1,66	0,38
11-15 yıl	0-5 yıl	36	2,34	0,58	69	2,72	0,04(*)
	6-10 yıl	47	2,65	0,64	80	0,54	0,95
	16 ve yukarısı	155	2,82	0,63	188	0,84	0,83
16 ve yukarısı	0-5 yıl	36	2,34	0,58	189	4,24	0,00(*)
	6-10 yıl	47	2,65	0,64	200	1,66	0,38
	11-15 yıl	35	2,72	0,62	188	0,84	0,83

(*) $p < .05$

Tablo 4'de görüldüğü gibi, 0-5 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=2,34$), 6-10 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,65$), 11-15 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,72$) ve 16 yıl ve yukarısı toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,82$) göre yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerini daha az gerçekleştirdikleri görüşündedirler.

Tablo 5. Yöneticilik hizmet süresi değişkeni temel alındığında yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerine ilişkin t-testi sonuçları
(Table 5. Based on variable of service time of mastership, t-test results in respect of the activities for inform the human resources in-and-out school related the new programs)

Yöneticilik Hizmet Süresi	n	$\bar{X}$	S	sd	t	P	
0-5 yıl	6-10 yıl	67	2,78	0,73	165	2,71	0,02(*)
	11-15 yıl	42	2,88	0,53	140	3,58	0,00(*)
	16 ve yukarısı	64	2,87	0,61	162	3,86	0,00(*)
6-10 yıl	0-5 yıl	100	2,50	0,58	165	2,71	0,02(*)
	11-15 yıl	42	2,88	0,53	107	0,74	0,86
	16 ve yukarısı	64	2,87	0,61	129	0,78	0,83
11-15 yıl	0-5 yıl	100	2,50	0,58	140	3,58	0,00(*)
	6-10 yıl	67	2,78	0,73	107	0,74	0,86
	16 ve yukarısı	64	2,87	0,61	104	0,04	1,00
16 ve yukarısı	0-5 yıl	100	2,50	0,58	162	3,86	0,00(*)
	6-10 yıl	67	2,78	0,73	129	0,78	0,83
	11-15 yıl	42	2,88	0,53	104	0,04	1,00

(*) $p < .05$

Tablo 5’de görüldüğü gibi, 0-5 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=2,50$), 6-10 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,78$), 11-15 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,88$) ve 16 yıl ve yukarısı yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,87$) göre, yeni programlarla ilgili olarak okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinliklerini daha az gerçekleştirdikleri görülmektedir.

4.7. Yedinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Seventh Sub-Aim)

Okul müdürleri yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasını “orta” düzeyde ($\bar{X}=2,89$) gerçekleştirdikleri görüşündedirler. Bu yeterli bir hazırlama değildir. Etkili bir uygulama için çok düzeyinde ($\bar{X}=3,26-4,00$ arası) hazırlamaları gerekirdi. Bu da okulların yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanması bakımından yeterince hazır olmadığı ve etkili bir uygulama için yeterli olmayacağı anlamına gelir.

4.8. Sekizinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorum (The Results in Respect to Eighth Sub-Aim)

Araştırmanın sekizinci alt amacı, “Yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasına ilişkin müdür görüşleri kişisel değişkenlerden cinsiyet, branş, eğitim düzeyi, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? Şeklinde düzenlenmiştir.

4.8.1. Cinsiyet Değişkeni Temel Alındığında Değişen Yeni Programlarla İlgili Dersliklerin Hazırlanması ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Sağlanmasına İlişkin Bulgular (Based on Sex Variable, Results in Respect to be Prepared of Classrooms and Ensuring the Guides for Teachers According to the New Programs)

Sekizinci alt amaca ilişkin müdür görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir. Her iki grubun aritmetik ortalamaları “orta” seçeneğinde olmasına karşın, erkek müdürler ($\bar{X}=2,97$) bayan müdürlere

($\bar{X}=2,62$) nazaran, yeni programlara göre derslikleri daha çok hazırladıkları ve öğretmen kılavuz kitaplarını daha çok sağladıkları görüşündedirler.

4.8.2. Branş Değişkeni Temel Alındığında Yeni Programlara Göre Dersliklerin Hazırlanması ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Sağlanmasına İlişkin Bulgular (Based on Branch Variable, Results in Respect to be Prepared of Classrooms and Ensuring the Guides for Teachers According to the New Programs)

Yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasına ilişkin müdürlerin görüşleri branşa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Her iki grubun aritmetik ortalamaları "orta" seçeneğinde olmasına karşın, branştan gelen müdürler ($\bar{X}=3,07$) sınıf öğretmenliğinden gelen müdürlere ($\bar{X}=2,82$) göre, derslikleri daha çok hazırladıkları ve öğretmen kılavuz kitaplarını daha çok sağladıkları görüşündedirler.

4.8.3. Eğitim Düzeyi, Toplam Hizmet Süresi, Yöneticilik Hizmet Süresi Değişkenleri Temel Alındığında Yeni Programlara Göre Dersliklerin Hazırlanması ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Sağlanmasına İlişkin Bulgular (Based on Variable of the Educational Level, the Total Time of Service, the Service Time of Mastership, Results in Respect to be Prepared of Classrooms and Ensuring the Guides for Teachers According to the New Programs)

Sekizinci alt amaca ilişkin müdürlerin görüşleri eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemekte, toplam hizmet süresi ve yöneticilik hizmet süresi değişkenlerine göre müdürlerin görüşleri anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 6. Toplam hizmet süresi değişkeni temel alındığında yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasına ilişkin t-testi sonuçları

(Table 6. Based on variable of total time of service, t-test results in respect to be prepared of classrooms and ensuring the guides for teachers according to the new programs)

Toplam Hizmet Süresi	n	$\bar{X}$	S	sd	t	P	
0-5 yıl	6-10 yıl	47	2,81	0,75	81	1,44	0,40
	11-15 yıl	35	2,96	0,60	69	2,41	0,05(*)
	16 ve yukarısı	155	2,99	0,68	189	3,27	0,00(*)
6-10 yıl	0-5 yıl	36	2,57	0,75	81	1,44	0,40
	11-15 yıl	35	2,96	0,60	80	0,97	0,77
	16 ve yukarısı	155	2,99	0,68	200	1,55	0,41
11-15 yıl	0-5 yıl	36	2,57	0,75	69	2,41	0,05(*)
	6-10 yıl	47	2,81	0,75	80	0,97	0,77
	16 ve yukarısı	155	2,99	0,68	188	0,24	0,99
16 ve yukarısı	0-5 yıl	36	2,57	0,75	189	3,27	0,00(*)
	6-10 yıl	47	2,81	0,75	200	1,55	0,41
	11-15 yıl	35	2,96	0,60	188	0,24	0,99

(*) $p < .05$

Tablo 6'de görüldüğü gibi, 0-5 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=2,57$), 11-15 yıl toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,96$) ve 16 yıl ve yukarısı toplam hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,99$) nazaran, yeni programlara göre derslikleri daha az hazırladıkları ve öğretmen kılavuz kitaplarını daha az sağladıklarını söylemektedirler.

Tablo 7. Yöneticilik hizmet süresi değişkeni temel alındığında yeni programlara göre dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasına ilişkin t-testi sonuçları

(Table 7. Based on variable of service time of mastership, t-test results in respect to be prepared of classrooms and ensuring the guides for teachers according to the new programs)

Yöneticilik Hizmet Süresi	n	$\bar{X}$	S	sd	t	p	
0-5 yıl	6-10 yıl	67	2,91	0,64	165	1,86	0,02(*)
	11-15 yıl	42	3,12	0,62	140	3,20	0,00(*)
	16 ve yukarısı	64	3,04	0,69	162	2,90	0,01(*)
6-10 yıl	0-5 yıl	100	2,70	0,73	165	1,86	0,02(*)
	11-15 yıl	42	3,12	0,62	107	1,68	0,04(*)
	16 ve yukarısı	64	3,04	0,69	129	1,11	0,70
11-15 yıl	0-5 yıl	100	2,70	0,73	140	3,20	0,00(*)
	6-10 yıl	67	2,91	0,64	107	1,68	0,04(*)
	16 ve yukarısı	64	3,04	0,69	104	0,60	0,94
16 ve yukarısı	0-5 yıl	100	2,70	0,73	162	2,90	0,01(*)
	6-10 yıl	67	2,91	0,64	129	1,11	0,70
	11-15 yıl	42	3,12	0,62	104	0,60	0,94

(*) p<.05

Tablo 7’de görüldüğü gibi, 0-5 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=2,70$), 6-10 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=2,91$), 11-15 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=3,12$) ve 16 yıl ve yukarısı yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=3,04$) göre; yine 6-10 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürler ($\bar{X}=2,91$), 11-15 yıl yöneticilik hizmet süresine sahip müdürlere ($\bar{X}=3,12$) göre, yeni programlara yönelik olarak derslikleri daha az hazırladıkları ve öğretmen kılavuz kitaplarını daha az sağladıklarını söylemektedirler.

5. SONUÇLAR (CONCLUSIONS)

Müdürler derslik dışı fiziksel alanların ve araç-gereçlerin yeni programlara göre hazırlanmasını "az" düzeyde gerçekleştirmişlerdir.

Müdürler yeni programlara yönelik kendilerine verilen hizmetiçi eğitim etkinliklerini "az", okul içi ve dışı insan kaynaklarını bilgilendirme etkinlikleri "orta", dersliklerin hazırlanması ve öğretmen kılavuz kitaplarının sağlanmasına ilişkin görüşleri "orta" düzeyde bulunmuştur.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Taymaz, H., (2003). **Okul Yönetimi**. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
2. Gözütok, D.E., Akgün, Ö. ve Karacaoglu, C., (2005). İlköğretim Programlarının Öğretmen Yeterlikleri Açısından Değerlendirilmesi, Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi’nce düzenlenen Yeni İlköğretim Değerlendirme Sempozyumu’nda sunulan bildiri. 14-16 Kasım 2005,ss: 17-40
3. <http://www.agumuseli.com/modules/weblog/> adresinden 20/11/2006 tarihinde indirilmiştir.
4. Yaşar, Ş., Gültekin, M., Türkan, B., Yıldız, N. ve Girmen, P., (2005). İlköğretim Programlarının Öğretmen Yeterlikleri Açısından Değerlendirilmesi, Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi’nce düzenlenen Yeni İlköğretim Değerlendirme Sempozyumu’nda sunulan bildiri. 14-16 Kasım 2005,ss: 52-63